

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 15. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: šeststopna petlit-vrsta 4 kr., pri večkratnem pojavljanji daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 72.

V Ljubljani v torek, 31. marcija 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z aprilom 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponoré, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2-50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1-50
„ mesec	„ —50
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Pot in cilj.

Potniku podoben je naš narod, kateri, zdihujoč pod težkim bremenom, težavno k višku koraka po strmih gorskih pobočjih. Zdej pa zdaj postojí, v nižavo gleda, iz katere se je povspel, potem z očesom zopet daljavo meri, ki ga še loči od zaželjenega cilja, od gorskega vrhunca. Bode li srečno prebil zadnje zapreke, premagal težave, s sivega vršaca ponosno se oziral po obljubljeni deželi? Včasih mu utrpno kolena, sape mu znanjkuje, telesne sile ga zapuščajo. Toda ako pomisli, da je vendar le dokaj pota uže prekoračil in cilju izdatno se približal, mu znova vskipi pogum, pozabil je bridkosti in težave, in le jedna misel ga navdaja: s podvojeno močjo napredovati ter srečno dospeti do zaželjenega vrha. Tako tudi mi Slo-

venci. Dosti truda bode stalo, predno osigurimo narodni obstanek svoj, predno se ojačimo v kulturnem in narodnem oziru. Ali če se oziramo na naš napredek tekom zadnjih desetletij, če primerjamo sedanji položaj z žalostnimi razmerami pred tridesetimi leti, svesti si moramo biti, da bode navzlic vsem zaprekam konečna zmaga vendar le venčala potno čelo utrujenemu slovenskemu narodu.

Proti kateremu mejniku naša pot drži, o tem smo si pač jedini vsi, brez izjeme. Svojo slovensko in slovansko narodnost si hočemo ohraniti, kulturno individualnost našega naroda nam je čuvati in braniti, plemenu svojemu moramo pridobiti boljše, srečnejšo bodočnost. O končnem cilji tedaj nobene kontroverze ni med nami; pač pa smo različnih mislij gledé potov, po katerih bomo svoje rojake privedli k zaželenemu smotru.

So nekateri med nami, ki rešitev slovenstva pričakujejo od tako zvane „slovanske ideje“. V uvodnih člankih in javnih govorih naglašajo, da le slovanstvo nas more obvarovati sramotnega pogina. To vpliva na njih razmerje k drugim narodnostim. Z davna uže so pozabili bridkih in opravičenih tožeb, s katerimi so sami pred nekolikimi leti še označili nestrpnost svojih protivnikov. Le nekoliko duška so dobili, in glej, zmernost jim uže preseda, spravljalivost jim je zaničevanja vredno klečeplazstvo, kedor jo svetuje, plačan je izdajalec, kedor vlade ne napada ali jo celó brani, naroden je izrodek. *Anathema sit*, tako kričé v divjem, slaboglasnem koru. Brezobzirnosti nemških fanatikov so si takoj navadili, kar so večraj ostro obsojali, danes uže oblastno posnemajo. O življenjskih pogojih slovenske narodnosti niti pojma nimajo; da mora maloštevilni siromašni narod slovenski, z jedne strani obkoljen od silnega

nemškega plemena, z druge od ofenzivnega italijanskega življa, brez povestnice in bogastva, brez velikih mestnih osredij in brez zgodovinskega plemstva, obdan od protivnikov, ki komaj čakajo na smrt njegovo, da mora tak narod čisto drugače postopati nego so svoje dni postopali Nemci in Italijani, da celó drugače nego Madjari in Hrvatje, ki so mnogo bolj situirani nego mi, o tem se niti ne sanja ne našim kratkovidnežem. Kakor mušice okolo svetilnice, takó se oni sučejo v kolobaru svojih neplodnih iluzij. Ravnopravnosti nasprotujejo, kakor hitro jo nemška manjšina za-sé reklamuje ter niti ne zapazijo, da večje ljubavi ne bi storiti mogli nemškoliberalnim zopernikom. Lojalni naš narod begajo s svojimi fantazmagorijami. Politikujejo kakor petošolci, in rojakom kot splošno zdravilo za vse narodne bolesi priporočajo — znanje ruskega jezika!

Hujše nego kedaj razsaja po vsem kulturnem svetu boj za obstanek, cel kompleks težavnih vprašanj je na dnevnem redu, o katerem se niti sanjalo ni našim prednikom, prava dolžnost je vsakemu zrelemu rodoljubu, resno baviti se s temi perečimi zadevami, le pri nas nahajajo se politični pismouki, kateri narodu mesto stvarnega poka o takih stvareh v roke silijo — rusko slovnico! *Glückliche Leute, haben zu so was noch Zeit*, dejal je svoje dni dunajski Nestroy.

Naravno je, da mi s svojega stališča tako otročje postopanje odobravati nikakor ne moremo. I mi znamo, da je narodni značaj našega ljudstva slovanski, tudi mi smatramo narodno idejo kot mogočni faktor kulturnega razvoja, in nikdo ne bode žarnejše zagovarjal naravne in ustavne pravice našega naroda nego mi. Ali ob enem smo prešinjani prepričanja, da slovenstvo nikjer dru-

Listek.

Črnogorska nevesta.

(Izvirna novela. Spisal J. Bedén ek.)
(Konec.)

Na Roženkransko nedeljo leta 1870. je bilo na blejskem jezeru jako živahno. V parku pred Malnerjem, ako se zali vrt tako imenovati sme, posedali so po klopih zadnji gosti takratne sezone in na polne požirke dan Gospodov vživali.

Bilo je okolo petih popoldne. Solnce je tako prijazno, tako ljubo, prijetno in okrepevalno svoje zlate žarke na zemljo lilo, da se je vsakemu tamkaj navzočih srce smijalo. Zlatorumeno listje padalo je plesaje raz drevja ter pokrivalo z belim peskom posute steze na vrtu.

Od hotéla semkaj stopajo trije gostje, katerih čudna noša vseh navzočih pozornost nase obrne. Tujci so bili oblečeni po šegi Jugoslavjanov in posebno mlado dekle, ki je med moškima stopalo, je vsem dopadlo.

„Kako je lepa!“ — bilo je iz vseh ust povsodi slišati.

„Rada bi vedela, v kateri deželi take rožice cvetó, kakor je ta tujka,“ pravi mlada koketa svojemu čestitelju, ko trojica mimo njiju šeta.

„In jaz radovoljno deset let življenja odstopim, da bi moja bila“, odgovori čestitelj, ki je pa za plačilo svoje nepremišljenosti srpi pogled svoje izvoljene prejel.

Zala trojica je prišla med tem do prazne klopi, od koder je bil krasen razgled na jezero.

„Miroslav, moj dragi Miroslav, kako divna je tvoja domovina! Ne veš, kako sem srečna! Kdo bi si bil mislil, da se bodejo najine želje, ki sva jih pred nekaj večeri v moji domovini na Črni Gori drug drugemu tako zaupljivo razkladala, tako brzo izpolnile! Nerada in težkim srcem sem se poslovila od ljubega kraja, kjer moji mirno smrtno spanje spé; kjer je moj nesrečni mladostni prijatelj dosegel, kar mu svet ni dati mogel; kjer tihi studenec samotno šumlja in po skalovji svoje valčke dalje drvi! Vender morala sem! Vse karkoli sem le pogledala, spominalo me je le preživo žalostnih dogodb preteklih dni.“

„Vidiš, ljubica moja, moja misel, v slovensko deželo se podati, je bila vrlo dobra! Iz srca me veseli, da ti tukaj dopade in ménom, da bodeš kmalu pozabila, kar si na jugu zapustila.“

„Miroslav, na tvoji strani, pri tebi pozabim na celi svet! Saj ti si moje življenje, moje bogastvo, moja domovina, moj ponos, moje vse! Pri tebi le eno željo poznam in ta je, kmalu, prav kmalu s taboj združena in na večno zedinjena biti,“ pravi navdušena Črnogorka.

„Janko, ozri se, da kak čolniček dobiš, vozili se bomo nekaj časa, da bode Milica tudi sladnosti in prijetnosti partije na vodi okusila. Kaj ne, ljubljenska moja?“

Zala deklica ga ljubeznivo pogleda, se rajsko nasmehne in z lepo glavico prikima.

Janko gre naprej, za njim pa nekaj korakov srečen zaljubljeni par.

Čoln so kmalu dobili in vsi trije se vsedejo, kolikor jim je mali prostor dovolil, Janko zadej in vlada čolnič z močno in kakor se je na prvi hip videlo, vajeno roko, Miroslav in Milica pa spredaj zatopljeni v rajsko radost presrečne ljubezni.

god zavetja ne najde, nego v avstrijski državi. Ne le po stari navadi, katera se je globoko ukoreninila v našem narodu, ne le po dinastičnih simpatijah, s kojimi so se Slovenci vedno odlikovali, tudi s svojimi narodnimi interesi smo navezani na avstrijsko monarhijo, in mi skrbimo ob enem za svojo narodnost, ako ojačimo in podpiramo avstrijsko državno celoto. Narodni razpor je skeleča rana, katera razjeda najboljše sile naše države. Kdor ga po nepotrebnem neti, kdor narodni spravi nasprotuje, ta tedaj dejanjsko škoduje državnemu organizmu, v isti meri pa slovenskemu narodnemu interesu.

To je sveto naše prepričanje, in nikakor ga ne bodo ovrgli oni, kateri se zaničljivo rogajo sedanjim pridobitvam, s kojimi je Taaffejeva vlada ustregla narodnemu poželenju Slovencev. Istina, da še marsikaj prejeli nismo, kar so poslanci naši zahtevali na podlagi ustavnega prava. Ali pomisliti je, da nadvlada nemškega in italijanskega elementa po naših pokrajinah traja uže dolgih tisoč let, ter da je absolutno nemogoče, hipoma, kakor bi trenil, odpraviti vse zgodovinske krivice. Državnik, kateri dandanes vodi našo državno polovico, mora računati s tem faktorjem, zgodovinsko trajavost po polnem prezirati tudi on ne sme. Razmere pri nas so bistveno različne od hrvatskih in madjarskih; oziraje se na faktični položaj, smo tega mnenja, da nam naglica niti koristila ne bi v narodnem oziru. Počasen napredek nam bolje ugaja, nego urni prevrat, kateremu je navadna posledica še silnejša reakcija.

Včasih se nam tudi vidi, da preveč pričakujemo od vladne podpore, premalo od lastne energije. Dokaj je narodnih terjatev, pri katerih moramo mi vsaj toliko, če ne več, sodelavati kakor vlada. Tako na pr. sigurno ni pretirano, če se Slovenci potegujemo tudi za višje razrede srednjih šol, oziroma za upeljavo slovenskega učnega jezika na teh zavodih. Nadejamo se, da se sedanja vlada načeloma ne protivi tej želji, ako se namreč prepriča, da slovenski učenci tudi v slovenskih oddelkih zadobé zadostno znanje omikanemu Slovincu neobhodno potrebne nemščine. Ali v kako zadrego nas bi spravila prijazna nam vlada, ako *sua sponte* vsliši to po naših listih uže večkrat izraženo željo! Kajti knjige za višjo gimnazijo, v prvi vrsti latinsko-slovenski in slovensko-latinski ter grško-slovenski slovar se ne dadó iz rokava stresti, v to svrhu treba je večletnega vestnega dela in temeljitega strokovnjaškega znanja. Toda še z nobene strani nismo čuli, da bi kedo brigal se za tako prepotrebno pisateljsko podjetje, pač pa smo pri mnogih prilikah čitali jako neutemeljene tožbe na vlado, katera ima vendar dolžnost, tudi z drugega, ne le s strankarskega stališča preiskovati naše težnje in terjatve. Ista letargija, ista stvarna nebrižnost nahaja se na pravniškem

polji, in potem se hudujemo, da Taaffejeva vlada več za nas storila ni nego se je zgodilo v istini!

Vender, če prav vse dosežemo v narodnem oziru, kar srce želi in kar si iznajdljiva domišljija „Slovanovega“ jezikoslovca izumiti more — nerešeno ostane narodno vprašanje, v zraku visi obstanek slovenstva, če novih potov ne otvorimo gospodarstvenemu razvoju. Nimamo v mislih nasvetovanih novih institucij, na pr. kmetijske domove, o katerih znanost do sedaj ni spregovorila končne besede in katere bodo pri naših razkosanih zemljiščih in pri pravnih običajih našega ljudstva sigurno več zaprek našle nego drugod. Naravnost rečeno, da se nam ustanovitev hipotekarne banke in urejenje našega zemljišnega kredita za sedaj mnogo večje važnosti vidi, nego negotovi eksperiment s kmetijskimi domovi, ki v naši državi vsaj še nimajo domovinske pravice. Toda pri sedanji produkcijski metodi tudi taka sredstva ne bodo rešila slovenskega kmeta. Treba je marveč, da nadarjeni naš narod onih produkcijskih strok se poprime, katere ugajajo našim razmeram, našemu podnebjju in trgovinski leži. Veliko manj sejati žita, s katerim itak tekmovali ne moremo nasproti tujemu pridelku, mestu tega pa zboljšati živinorejo, baviti se z mlekarstvom, gojiti sadjerejo in ribarstvo ter povzdigniti vinarstvo, poleg tega pa pečati se s toliko zanemarjeno obrtnijo, za katero ima Slovenec odlične sposobnosti — in narodna imovitost se bode povzdignila, z njo vred pa bode vzkipelo in rastlo narodno samosvestje, in to bode narodni ideji na Slovenskem tisočkrat več koristilo nego vse jalove deklamacije zmedenega „Slovanovega“ narodnjaštva.

Da za zboljšanje gospodarstvenih razmer potrebujemo primerne komunikacije, je po vsem naravno. V tem oziru pridobila si je Taaffejeva vlada in njena državnozborska večina velike zasluge baš v ravno minolem zasedanji. Za lokalno železnico iz Ljubljane v Kamenik dovolilo se je 200 000 gld. državne podpore in za preložitve ceste čez Gornjance postavila se kot začetna svota v državni proračun za 1885. leto 10 000 gld. Tudi za dolensko železnico ne kaže slabo, in če vsak izmed poklicanih svojo dolžnost stori, bodemo prodrli s tem prevažnim projektom.

Pota tedaj, v pravem in prenosnem zmislu, začela so se popravljati, glejmo i mi, da ne opešamo na strmem rebru, temveč srečno dospemo na sinjo višavo!

Železniške zveze s Trstom.

(Govor poslanca Nabergoja v državnem zboru dne 17. marcija t. l.)

„Visoka zbornica! Če sem pri posvetovanji o tem poglavji zaprosil besede, storil sem to, da izrečem zahvalo visoki vladi, ki je za zgradbo

kakor sem volila, ko sem se tebi zaupala. Kakor sem te uže večkrat zagotovila, ti danes zopet še enkrat povem, da si ti moje vse! Ti si za me svet, na katerem vse v jedno celoto združeno dobim, po čem mi je srce hrepenelo. Ti si živi vir, iz katerega bodem od sedaj naprej moč življenja srkala!“

In Milica mu pritisne poljubek najnežnejše ljubezni na rudeče ustnice ter ga radostno in navdušeno pogleda.

Janko zopet z močno roko za veslo poprime ter čolnič do brega pripelje, kjer trojica izstopi in se k Malnerju poda.

Tamkaj se po kratkem govorjenji kmalu poslovijo.

„Lahko noč,“ pravi Janko in se poda v svojo spalnico, ki je bila ob levi, kjer je Milica svoj pokoj imela.

„Lahko noč, sladka golobica moja,“ pravi Miroslav, in poljubi zalo nevesto v visoko krasno čelo, „sladko spavaj in rajske sanje naj ti duha obdajajo.“ Na-se potegne zalo deklico in jo še enkrat na rožnorudeče ustnice poljubi.

železnice Hrpelje-Trst v letošnji proračun postavila 1 200 000 gld., katere, kakor pričakujem, visoka zbornica tudi odobri.

Pri topli skrbljivosti, katero vlada sedaj kaže za Trst, sme se tudi pričakovati, da ne ostane samo pri tem, temveč da podpira nadalnje pospeševanje trgovskih in pomorskih koristij tržiških s tem, da zagotovi primerna občila, kajti po mojem mnenji so interesi Trsta z interesi države tako tesno združeni, da vlada za prospeh Trsta nikdar zadosti storila ne bode.

Žal, da so se ti interesi od nekdaj zeló zanemarjali, osebito za vladanja tako zvanih ustavvercev in glasovitega meščanskega ministerstva.

Trst pripoznan je kot prvo in jedino trgovsko pristanišče v Avstriji; vsaka država obračala bi na tako važen kraj vso svojo pozornost; posebne razmere, zakrivljene po prejšnjih vladah, so Trst notranjim kronovinam skoro nekoliko odtujile.

Politika taka bila je sicer tesnosrčna, ker se je s tem s plevelom poruvala skoro tudi pšenica. To naglašam zaradi tega, ker želim, da se Trst sodi z državnega stališča, ne pa s strankarskega stališča. (Dobro! na desnici.)

Ako torej motrim Trst s stališča jedino pravega, obžalovati mi je pred vsem živo, da je Trst še dandanes samo z jedno železniško progo zvezan z notranjimi deželami in z vsemi drugimi severnimi in severno-zahodnimi tržišči.

V Avstriji zgradilo se je jako mnogo železnic na severu, prejšnja ministerstva podpirala so vse možne železnice, le na glavno prometno progo se ni mislilo. Kdo bi mogel pač stvarno in temeljito ugovarjati moji trditvi, da more glavna prometna žila za Avstrijo biti samo ona, ki premo drži od severno-zahodne avstrijske meje v Trst? Vse druge proge so malovažne. Moj častiti prijatelj in tovariš iz Trsta interpeloval je uže vlani vlado, ali ne misli, da bi se kmalu zgradile potrebne železnične proge čez Ture? S to interpelacijo izražala se je želja, ki jo jako živo čuti ves Trst in čas bi bil, da se tej nujni potrebi ustreže in da se nam skoro uže odgovori izza vladne mize, da goji vlada najtesnejšo skrb kakor za zgradbo najkrajše železniške zveze čez Ture, tako tudi za zgradbo najkrajše zvezne železnice med Rudolfovo železnico in Trstom (Istina! na desni), kajti jaz mislim, da ne pretiravam, trdeč, da je železnica preko Turov, spojena z Rudolfovo železnico, slednja pa podaljšana do morja, najvažnejša naloga Avstrije. (Dobro, dobro! na desnici.)

Se li bode potem ta zveza z morjem zvršila po Predelski železnici ali pa po oni čez Škofjo Loko, to prepušča se visoki vladi v presojo.

Po mojem mnenji bi bolj ugajala Predelska železnica pogojem svetovne trgovine. O vprašanji: „Predel ali Škofja Loka?“ pisalo se je pa sicer uže toliko, da je odveč, še nadalje to stvar pretreso-

Milica vzdihne. „Dobro noč, moj najmilejši Miroslav,“ ter ga pritisne iz cele njene moči na kipeče prsi. „Ah Miroslav,“ šepeta srečno dekletu, „Bog je moja priča, kako te ljubim!“

Miroslav se ji iztrga in hiti v svojo na desni stoječo spalnico. Tamkaj se vrže na ležišče in solze poprej nikdar nepoznanega hrepenenja po dragocenem bitji mu lijó po licih. Tudi Milica je slišal ihteti.

„O moj Bog,“ sliši jo zdihovati, „ga li moram tako neskončno, tako brez mere ljubiti?! Ni li drugače mogoče? Ah srce, moje srce, kako si polno sladke ljubezni! O Miroslav, nebeški moj Miroslav, ko bi uže le moja edina last bil! Da, da, saj bodeš postal — le še par ur je med nama, katere morajo svoj tek dokončati in potem — o moj Bog — potem rada v tvojem naročji umrjem. Saj bodem vse dosegla, po čemur to ljubeče srce tako neizmerno hrepeni!“

Drugo jutro združil je blejski župnik dve ljubeči srci v cerkvici na otoku v večno zvezo; Milica in Miroslav postala sta presrečna poročenca. In Bog blagoslovil je njijin zakon s krasnimi otročiči.

Solnce se je poslovilo s poslednjimi žarki za triglavsko pogorje in lučica pri lučici se jame na jasnem azurnem nebu vžigati. Čolnič se je nad nezmerno globočino sredi jezera komaj zibal, in Milica je slonela prevelike sreče pijana na prsih ljubega. Oko ji je v rajske radosti na zalem obrazu Miroslava počivalo, in le malokdaj se je v pod njo se razprostirajočo globino ozrla, kjer so se drobne zvezdice ogledavale.

„Milica, vidiš mirijade teh drobnih, svetlih lučic. One so mi bile priče, kolikokrat sem si s taboj tukaj-le želel biti. Kader sva na Črni Gori na vrtu ali pa pred hišo na kameniti klopi sedela, mi je bila srčna želja, z belimi, svetlo obrobjenimi oblaki semkaj jadrati in tebe tukaj v tem rajskem kraju, kjer sem luč sveta zagledal, na utripajoče srce pritisniti. Sedaj imam, česar sem tako srčno zaželel. Še več, jutri zvečer mi bodeš za vekov, vekov izročena! O moj Bog, toliko sreče naenkrat! Ti-li ne bode nikdar žal, da si zapustila lastno domovino in se tujcu zaupala, ki ga še dobro ne poznaš ne?“

„Miroslav, prosim te ne govori mi takih besedij, ki me v srce ranijo. Saj imaš nasprotni dokaz sam na sebi. Ne bila bi boljše voliti zamogla,

vati. Dve stranki nastali sta, vsaka drži se svojega stališča, za katero so merodajni tu pa tam tudi krajevne koristi.

Preverjen sem tudi, da je finančno stanje naše države težavno, a prosvetljena vlada najde sredstev, da premaga težave, ko gre za produktivne troške, ki imajo utemeljiti blaginjo v najširjih krogih prebivalstva. (Konec prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Gospodska zbornica sešla se bode na vsak način še po Veliki noči k zasedanju ter bode obravnavala o postavnih načrtih, katere je sklenila poslanska zbornica v slednjih sejah. Nekov ogersk vsevednež vé pripovedovati, da predloga o severni železnici ne bode uspešno šla skozi gospodsko zbornico.

Po poročilih iz Prage in iz Levova ne bode imel državni zbor po Veliki noči več zasedanja; obe zbornici sešli se bosta po Veliki noči okolo 20. aprila samo zato, da bosta čuli prestolni govor. Usoda carinske novele je itak še negotova in za uravnavo galskih vodá pa se bode potrebno ukrenilo po administrativni poti.

Tuje dežele.

Pariški listi menijo, da zmena v kabinetu v ničem ne spremeni mednarodnih razmer. Freycinet, kojemu je Grevy ponudil ministersko predsedstvo, zahteval je 24urnega odloga. — V Tonking pošljejo 8000 mož v podkrepljenje.

V francoski zbornici interpeloval je minulo soboto poslanec Granet ministerskega predsednika ter mu oponašal, da se Francoska bojuje v Kitajski brez pooblastila od parlamenta. Ministerski predsednik Ferry je odgovoril, da se položaj ni nič spremenil. Zbornica in dežela poznata namen, za katerim vlada teži; vlada hoče, da se po polnem izvede tientsinska pogodba: „Če je vam znana boljša rešitev, to povejte!“ Ferry je konstatoval, da je parlament sklenil, naj se vojaške operacije razširijo. Minister je naglašal, naj bode vsaj v tem vprašanju vsa zbornica jedina, kajti tu gre za čast in bodočnost Francije. — Pomorski minister je na grajažoč besede poslanca Duvala dejal, da pač samo zato manjka pomorščakov, ker Francija nima vojske. Če pa bi se napovedala vojska, bilo bi takoj toliko pomorščakov, kolikor bi se jih za vse ladije potrebovalo. Minister je zagotavljal, da je mornarica storila vselej in povsodi svojo dolžnost. Poslanec Ribot je predlagal, naj zbornica izreče svoje zaupanje v hrabrost armade in njenih generalov.

Pri včerajšnji seji francoske zbornice zahteval je Ferry od zbornice 200 milijonov za vojno s Kitajsko. Ferry je zahteval, naj se imenuje kreditna komisija prej, predno se bode razgovarjalo o interpelaciji poslanca Clemenceaua, a Ferryjev predlog se je zavrnil s 308 proti 161 glasovom. Po tem glasovanju naznanil je Ferry, da kabinet odstopi. Poslanca Laisant in Delafosse sta zahtevala, naj se postavi kabinet pred sodišče, a nujnost tega predloga se je zavrgla. Predsednik Grevy razgovarjal se je potem z zborničnim predsednikom o parlamentni situaciji. Čujejo se glasovi, da bosta kabinet sestavila Freycinet in Campeon.

„Standard“ podaje natančen izkaz o vojnih močeh, katere ima Angleška na razpolaganje, če bi se vnela vojska z Rusijo na afganski meji. List poroča, da je na razpolaganje: 18 polkov konjice, 13 konjiških baterij, 35 baterij poljskega topništva, 34 baterij garnizijskega topništva, 21 kompanij ženijskih čet in 58 batalijonov pehote. Konjica šteje okolo 10000 mož in 6000 konj, topništvo na konjih 2300 mož in 1200 konj, garnizijsko topništvo 3800 mož, ženijskih čet 2500 mož in pehote 65000 mož.

S kitajskega bojišča poročajo najnovejša poročila, da je dné 26. in 27. t. m. general Négrier bojeval se proti mnogoštevilnim Kitajcem; ko se je umikal z bojišča, napadali so ga Kitajci od strani in pri tem boji zgubil je 1800 mož, vojno prtljago in večji del topništva.

Dopisi.

Iz Doba, 29. marcija. (Izv. dop.) Vsakdo vé, da so potrebščine našega kmeta dandanes gotovo trikrat do petkrat tako velike, kakor so bile pred petdesetimi leti. Naši travniki in naše polje pa, katero nas ima z vsem preskrbovati, se ne dá povekšati. Zatorej mora dandanes vsak dober gospodar gledati na to, da mu zemlja več rodi, kakor je njegovemu očetu, gledati mora, da svoje polje, svoje travnike kolikor moči zboljša. — V nekaterih krajih ni nikakor težavno. Koliko močvirnih travnikov se da s prav malim trudom osušiti; samo dveh, treh jarkov je treba in travnik je zboljšan za tretjino vrednosti. Enako se da tudi marsikatero polje z napeljavanjem vode v kratkem času za polovico zboljšati in zanikern gospodar, ki tega po svojih močeh ne stori.

Toda povsodi ni enako. V naši okolici to ni enako. V naši okolici to ni tako lahko. Tu posameznik sam za se ne more uspešno delati. Tu se stekajo potoki: Rača, Radomlje, Rovšča, Grabnica, Kopét, kateri se potem združeni izlivajo v Bistrico. Ker pa nimajo take silne moči, kakor ta reka, zastavlja in zavira jih (posebno moravsko Račo) bistriški prod takó, da pri vsakem deževju nastopijo po travnicah. Koliko škode vsako leto! Večkrat imajo ljudje mrvo uže pokošeno, pa nastopi voda in jo pomeša z blatom, da niti za stiljo ni več dobra. Tudi žito potone in pogrije po močvirnih poljih. In najpriredniši in najskrbniši gospodar si ne more pomagati. Kajti vsaj mu ne koristi nič, če si dá skopati jarke in vzdigniti rove in nasepe za potokom, v tem ko njegov zanikerni sosed tega neče ali ne more storiti.

Z veseljem smo torej vzprejeli vést, da se je vlada začela zanimati za naše razmere in da se je okrajno glavarstvo samo ponudilo preskrbeti nam denarne pomoči.

Naj bi sl. c. kr. okrajno glavarstvo sklicalo može iz tega kraja in bi se potem napravil črtež, po katerem bi se skupno delalo v prosep našega kmetijstva.

Posestnik.

Razne vesti.

— (Velika sleparija.) Z Dunaja se nam brzojavi: Lastnike menjalnice Hofmeistera, dalje Morica in Hermannia Reicha je policija priprla zaradi goljufije na škodo klientov.

— (Zamujeno.) Iz Pešte poroča se o sledeči dogodbici: Te dni stopi v prodajalnico nekega tukajšnjega juvelirja nenavadno oblečen, dolg, črn mož, ter ga popraša, bi li ne hotel kupiti od njega briljantov. Juvelir mu odgovori, da je to njegov posel in da je vsikdar pripravljen kupiti, samo če so pogoji primerni. Na to poseže tujec v žep in razvije nek papir pred očmi začudenega juvelirja. Ta se kar vstraši, kajti bili so notri briljanti tako veliki in tako čisti in prozorni, kakor ji še ni videl. Tujec je na to v francosčini pravil, da je v tem trenutku v veliki denarni zadregi in da bi rad vsled tega nekoliko teh kamnov prodal. Ob enem ponudi juvelirju en tak kamen, ki je reprezentoval neizmerno ceno. Ko mu juvelir opomni, da nima niti on, niti vsi juvelirji tiste ulice skupaj toliko denarja, da bi zamogli kupiti ta kamen, bil je tujec zelo iznenađen in je rekel, da ga prodá po zelo nizki ceni, ker mu gre le za tó, da v tem trenutku kaj denarja dobí. Juvelirju se je vsa ta reč nekako čudna zdela, za to popraša tujca za stanovanje, rekoč, da sam nima denarja doma, da pa hoče v dobri uri pripeljati k njemu družega juvelirja, ki mu bo gotovo kaj odkupil. Tujec bil je s tem zadovoljen, pové svoje stanovanje in odide. Juvelir hiti na to k policiji in se poda s policijskim komisarjem k neznanemu bogatinu, kjer predstavi zadnjega kot dotičnega juvelirja. Na vprašanje, od kod da je, legitimiral se je tujec takoj. Bil je posestnik velikih diamantnih jam iz San Sacramento iz južne Amerike. Ko je začel juvelir, videč, da briljanti niso udradeni, pogajati se za drage kamne, odpró se vrata in notri stopi pismonoša z denarnim pismom. Amerikanec ga odpre, potem pa izjavi, da sedaj ne prodá nič več, ker denarja več ne potrebuje in da se bode raji podal v Pariz, kjer se take dragocenosti še najbolje prodajajo. Juvelirju ni bilo malo

žal, da tujca prej ni prašal po legitimaciji ter kupil od njega dragi kamen, pri katerem bi bil gotovo velik dobiček naredil.

Domače stvari.

— (Poštni asistentje pri Nj. veličanstvu.) Te dni vsprejel je Nj. veličanstvo cesar v avdienci deputacijo poštних asistentov, sestoječo iz gg. Vogel-sanga (Graдец), Pliczke in Macudrinskega (Dunaj), katera je v imenu cislitvanskih svojih drugov predložila prošnjo za zboljšanje materialnega položaja poštних in brzojavnih uradnikov XI. razreda. Nj. veličanstvo cesar povpraševal je po zdanjem položaji teh uradnikov ter milostno odpustil deputacijo s zagotovilom, da si bode dal poročati o tej prošnji.

— („Literarno-zabavni klub“) je imel v saboto zvečer svojo redno sejo; udeležilo se je nad 20 gospodov. Po predavanji gosp. Šubica je poročal odbornik „Národne šole“, gosp. Žumer, o izvanredno ugodnem izidu popularno-znanstvenih predavanj, ki so donesla blagemu namenu 230 gl. čistega dohodka — svota, ki se do sedaj še nikdar ni bila dosegla. Da je uspeh tolik, je v prvi vrsti zasluga predavateljev, gg. dr. Bleiweisa, prof. Senekoviča in dr. Babnika, a potem še posebno dveh rodoljubnih gospoj, soproge ces. svetnika Murnika in okr. sodnika udove, gospe Lahove, ki ste obe toliko število vstopnic razpečale. Sklenilo se je tudi, da prof. Senekovič v kratkem času ponovi svoje prezanimivo predavanje o električni razsvetljavi, ker se čujejo povsodi glasovi, kako bi to občinstvu ustreglo. Donesek se zopet ves nameni „Národni šoli“. Razpravljalo se je nadalje vprašanje, bi li ne bilo umestno, v posebni knjigi izdati vsa berila zabavnih večerov in čisti donesek tega podjetja nakloniti „Národni šoli“. Voljen je bil odbor, ki bode to stvar pretresaval in prihodnjič poročal o njej. — Ako konečno še dostavimo, da se je tudi ta večer nabrala lepa svota za „Národno šolo“, poročali smo svojim čitateljem o glavnih točkah zanimive in lepe zabave.

— (Iz Krškega) se nam poroča: Gledališki predstavi v našem bralnem društvu v nedeljo bili ste kaj po volji mnogobrojno došlemu občinstvu. Mični burki „Blaznica v I. nadstropji“ in „Garibaldi“ ste se izpeljali kaj lično. Nastopile so tudi tri nove moči, ki so poleg starih, odrú še bolj vajenih igralcev svoje naloge hvalevredno izvršile. Prav lepo hvalo naj izrečemo društvenemu vodstvu in igralcem ter igralkam.

— (Novačenje.) Letošnje novačenje obneslo se je na Gorenjskem zelo slabo; izmed 2500 mladeničev dobila je komisija samo 150 za vojaško službo sposobnih. Vzrok temu telesnemu propadu je iskati v preobitem žganjepitji.

— (Iz tira skočil) je včeraj, kakor se nam poroča iz Radovljice, zadnji voz tovrnega vlaka pri prerovu Globoko, in je imel dotični vlak vsled tega dve uri zamude. Druge nesreče ni bilo, kakor da se je dotični voz in pa tír v daljavi 410 metrov nekoliko poškodoval.

— (Občinska volitev.) Pri novi volitvi občinskega predstojništva v Grosuplji bili so izvoljeni, in sicer županom posestnik Fran Košak v Grosuplji, občinskim svetovalcem pa Ludevik Poúr, grajščak v Brinji, Alojzij Žitnik in Josip Okorn, posestnika v Grosuplji, pa Josip Romé, posestnik v Veliki Stari Vasi. — Gospod Fran Košak je sedaj uže tretjič zaporedoma voljen županom in mi vrlenu narodnjaku od srca čestitamo k zaupanju, ki ga ne uživa le sam med svojimi soobčani, ampak tudi njegova rodbina sploh, kajti tudi uže njegovemu očetu skazovalo je prebivalstvo isto čast.

— (Nesreča.) Iz Kočevskega se nam piše: Dne 29. t. m. nakladal je posestnik Josip Jaklič iz Górenje Ložine s svojima dvema sinoma v gozdu pri Slovenski Vasi krle, katere so delavci po hribu doli spuščali. Oče je sina Jurija večkrat opominal, da naj pazi ter se o pravem času na stran umiče, a ni ga hotel prav ubogati. To neubogljivost moral je revež drago plačati. Nek krl namreč pridrvi mu v hrbet ter ga vrže čez bližnjo skalo takó močno, da je vsled poškodovanja v dveh urah umrl.

— (Nesreča na železnici.) V sredo zjutraj zgrabil je na koroškem kolodvoru v Mariboru železniški stroj delavca. J. Srpa, ko je ob sneženju snažil za-menik. Stroj odtrgal mu je roko. Nesrečnež, oženjen, oča štirim otrokom, umrl je čez nekaj ur.

— (Podzemeljske vode na Krasu.) Kraški odsek kluba avstrijskih turistov nadaljuje vrlo dobro svoje delo. Inženirja južne železnice, gg. Haniš in Nödel, ter g. Fran Kraus z Dunaja bavijo se zdaj s tem, kako bi bilo možno napraviti pot po Pivski jami. Odškodnino posestnikom plača upraviteljstvo postojinske jame; to opraviljstvo skrbelo bo tudi za čolne, na katerih se bo možno voziti na podzemeljskih vodah. Goji se nadeja, da se bo našla zveza podzemeljskega porečja. Zdaj našla se je uže nova votlina, po kateri bo kmalu možen prehod. Ne samo v postojinskem, marveč tudi v planinski dolini dela se na račun kraškega odseka. V prvi vrsti je delo obrneno na to, da se najde sredstvo proti perijodičnim povodnjim v tamošnji okolici, potem še le se bo smela napraviti zveza med posamičnimi članovi postojinskega jamskega zistema.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Pariz, 30. marcija zvečer. Veliko razburjenje se je od včeraj zvečer povečalo; vlada je jeden del garnizije konsignovala. Vse je mirno; samo po nekaterih krajih trosili so se plakati, v katerih se je ljudstvo vabilo, naj gre pred zbornico.

London, 30. marcija. Pomorsko oblastvo najelo je pet velikih poštnih parobrodov, kateri se bodo spremenili v oborožene križarje in transportne ladije.

Kahira, 30. marcija. Avstrijska raziskovalca Paulitschke in Hardegger prišla sta obiskavši Harar in okolico zdrava v Aden.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 31. marcija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.10
» » » srebri	82.40
Zlata renta	108.10
5% avstr. renta	97.50
Delnice národne banke	859.—
Kreditne delnice	297.40
London 10 lir sterling	124.30
20 frankovec	9.81 ⁵
Cekini c. kr.	5.81
100 drž. mark	60.70

Tuji.

Dné 29. marcija.

Pri **Maliči**: Storch, c. kr. želez. vrhni nadzornik; Ernst, Glass, trgovca; Richter, brzotekec, z Dunaja. — Reismüller, ravnatelj graščinskih posestev, iz Haasberga. — Globočnik, c. kr. beležnik, iz Zatičine. — pl. Gutenberg, c. kr. vrhni gozd. svetnik, iz Trsta.

Pri **Slonu**: Leitner, usnjari, iz Linca. — Schneider, trgovec, iz Heindorfa. — Vodnitscher, trgovec, z Dunaja. — Helfferich, trgovec, in Lugoro, tajnik, iz Trsta. — Ručička, vinotržec, z Reke. — Faber, dež. poslanec, iz Kočevja. — Hladik, gozdar, iz Notranjske. — Schollmayer, gozdarski tajnik, iz Saperka. — Mihajlovič, župnik, iz Štange.

Pri **Juž. kolodvoru**: Urick, posestnik, iz Lipavca. — Rohrmann, pristav, z Slapa.

Pri **Avstr. carji**: Wagner s soprogo iz Losoneza. — Supanz, posestnik, iz Breznice. — Brož, posestnik, iz Klanca.

Umrli so:

Dné 28. marcija. Julijana Zupančič, hči vlakovodje, 1¹/₂ l., Poljske ulice št. 38, slabost. — Albin Alešovec, urednikov sin, 12 l., Kravja dolina št. 11, kostna gnjiloba.

Dné 30. marcija. Leopoldina Mahkota, hči hišnega posestnika, 17 l., Krakovske ulice št. 7, jetika. — Josip Zernel, krojač, 21 l., Cesta na Grad št. 12, plučni krvotok.

V civilni bolnici:

Dné 29. marcija. Friderik Terček, zasebni uradnik, 42 l., vsled telesne poškodbe.

Meteorologično poročilo.

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
30. marc.	7. zjutraj	733.55	5.4	jzpd. sl.	obl.	0.00
	2. pop.	733.93	14.2	vzh. sl.	d. js.	
	9. zvečer	736.30	13.2	zpd. sl.	»	

Odgovorni urednik J. Naglič.

Umetne zobe in zobovja

vdevlje po najnovejšem **amerikanskem** načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje **plombovanja** in vse **zobne operacije** (39) 1

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Najboljša semena!

Velikanska pesa, velikansko korenje, prava, najboljša cesarska senošetna mešanica (trave in detelje), domača in nemška detelja, prava japonska ajda, ona, en malo gostejše sejana, za zeleno klajo posebno izvrstna, kakor tudi druga zanesljiva, kaljiva in najboljša semena priporoča po najnižji ceni

J. R. Paulin,
specerijski trgovec,
Pred škofijo št. 1, na voglu Špitalskih ulic (35) 6—4

Fabriška zaloga

pristnega

tirolskega lodna za gospé in gospode
pri **Franu Greilu** v **Innsbrucku**.

Vzorci zastoj in franko; izvršuje se vestno in proti povzetji. (36) 3—

Oznanila

in reklame za vse časopise, strokovne novine in koledarje domačih in tujih dežel preskrbava reellno in najceneje uže celih 27 let obstoječa najstarejša firma Avstro-Ogerske v tej stroki: **A. Oppelik** na **Dunaji** (Stadt, Stubenbastei Nr. 2).

V Ameriko

pride najceneje, kdor se obrne na

Arnolda Reifa, Dunaj, L. Pestalozzigasse 1,
najstarejša tvrdka te vrste.

Natanoneje izpovedbe in prospekti zastoj. (22) 50—5

Salicilna ustna voda

in

salicilni zobni prašek

pripravljan od **G. Piccolija**, lekarja „pri angelji“, Ljubljana, Dunajska cesta.

Vsakdanja vporaba ohrani zobe zdrave, zobno meso okrepi ter obvaruje vseh zobnih in ustnih boleznij in vratobola. (108) 15—11

Steklenica salicilne ustne vode 40 kr.; škatulja salicilnega zobnega praška 30 kr.

Cesarsko in eksportno

pivo

v steklenicah
priporoča

A. Mayerjeva

trgovina piva v steklenicah

v Ljubljani. (1) 51—14

Važno za častnike in vojake!

Vojaške knjige

spisal Komel pl. Sočeban, ces. kr. stotnik,
se dobivajo v bukvarni

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
na Kongresnem trgu št. 2:

Službovník za c. kr. vojstvo, I. in II. del, slovensko, po 30 kr.

Službovník za c. kr. vojstvo, II. del 30 kr., III. del 20 kr. (slovensko-nemški).

Garnizonska in stražna služba, 30 kr. (slovensko-nemški).

Bojna služba itd., 40 kr. (slovenski).

Slovnica vojaška, 1 gld.

Werndljeva puška (slovensko-nemški), 20 kr.

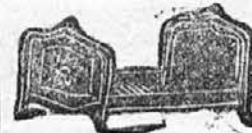
Pouk o zemljišči (slovensko-nemški), 20 kr.

Osnova vojstva, 20 kr. (28) 6

Predsodki

in sumničenja naj še tako ovirajo — pravo dobro vender prodira! Da je to istina, dokazuje vedno večje povpraševanje po pristnem „**Anker-Pain-Expeller**“. To staroznano, osvedočeno domače zdravilo rabi večini rodbin kot najučinkujoče tréte zoper protin, revmatizem in trganje itd., ter ga vsakdo, kdor se je uže posluževal tega zdravila, priporočeval dalje iz hvaležnosti. Kdor se iz svoje lastne skušnje hoče prepričati o istinitosti tu omenjenega zdravila, blagovoli naj uljudno zahtevati izrecno „**Richterjev Anker - Pain - Expeller**“ in naj ne vzprejeme ponarejanj. Skoro v vseh lekarnah se prodaja ta lek po 40 in 70 kr. F. Ad. Richter in drug, Dunaj. — Glavna zaloga: Lekarna „pri zlatem levu“, Praga; Nikolajev trg št. 7. (23) 5—3

Velikanske izgube, katere so zadele véliko londonsko tovarno za železne meblje, **Godoridge Brothers and Comp.**, pri najnovejšem padcu glasgovske banke, so isto tako silno omajale, da je sklenila, tovarno zapreti ter velikansko zalogo, zlasti pri vseh izložbah s zlatimi kolajnami odlikovanih mebljev za četrti del pod tovarniško ceno po polnem razprodati. Prodajam torej pri meni od gori omenjene hiše v zalogi se nahaja-

Postelje so skoro
tu narisani slične.

joče čudalepe 400 železne postelje za odrasčene (nedosežna krasota za vsako stanovanje in sobo) po bajevidi, tu še nečuvani smešni ceni, komad le po 8 gld. (prejšnja cena 30 gld. 50 kr.) Izvršujem tudi posamezna naročila, dokler zadostuje zaloga, v vedno izbornih in brezhibnih izvodih takoj proti vpošiljavi gotovine.

F. Bugányi

zaloga strojev, Dunaj, Landstrasse, Krieglergasse.

Zlasti spomladi in poleti se železnim posteljam, ker za vse slučaje vedno podajajo varnost zoper mrčese in nesnažnost, dalje nepokončljivo vztrajejo in se mogó lahko skupaj skladati, daje prednost pred lesenimi. (21) 10—4

V
Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni
se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat**. Cena 1 gld.

II. **Pripovedni spisi**: Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.

III. zvezek: **Pripovedni spisi**: Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 10